

**АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА ПРО СТАН РОЗГЛЯДУ ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН
(ЗАЯВ, СКАРГ, ПРОПОЗИЦІЙ ТА ЗАПИТІВ)
ВІДДІЛОМ ДІЛОВОДСТВА ТА ОБЛІКУ ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН (КАНЦЕЛЯРІЯ)
АПЕЛЯЦІЙНОГО СУДУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 2015 РІК**

Із даних автоматизованої системи документообігу суду про реєстрацію запитів вбачається, що протягом 2015 року до відділу діловодства та обліку звернень громадян (канцелярія) Апеляційного суду Київської області надійшло всього – **461** звернення з них:

Скарги на дії суддів та працівників суду, які зберігаються у номенклатурній справі 08-18 „Провадження за скаргою на дії суддів та працівників суду” - всього – **172** провадження з них:

- заяв – **115**

- скарг – **57** з них: 12 обґрунтованих скарг. А саме: **2 скарги на дії суддів Апеляційного суду Київської області** - Дмитрієвої Л.Д. стосовно не виготовлення повного тексту ухвали у визначені законом строки, передбачені ст. 222 ЦПК України та Сержанюка А.С. з приводу недотримання суддею вимог ч.1 ст. 303-1 ЦПК України, оскільки розгляд справи призначено через 52 дні після постановлення ухвали про призначення) та **10 скарг на дії працівників апеляційного суду:**

- 2 загальні скарги на дії працівників апарату суду стосовно надання недостовірної інформації;

- 2 скарги на дії консультанта Ганжи В.В. про надання недостовірної інформації громадянам;

- на дії помічника судді Шарпатового М.М., стосовно неправильного оформлення матеріалів цивільної справи;

- на дії помічника судді Горошук І.С. стосовно неправильного оформлення матеріалів цивільної справи;

- на дії помічника судді Боцвинюка Ю.Д. з приводу неякісного виконання посадових обов'язків;

- на дії помічника судді Ганчевої А.М. про внесення до ОСС недостовірної інформації;

- на дії помічника судді Мирошніченка М.О. та працівників канцелярії суду про неналежне оформлення матеріалів судових справ;

- на дії секретаря судового засідання Якимчук Ю.С. стосовно неналежного оформлення судової повістки.

За звітний період надійшло **223** звернення, які зберігаються у номенклатурі справ „Звернення від громадян, юридичних осіб, державних органів, які зберігаються у наряді 08-09 (звернення (пропозиції, заяви) громадян та документи (листи, довідки) з їх розгляду”, з них:

- заяви – **132**

- інформаційних запитів – **4**

- апеляційних скарг, які повернуті до суду I інстанції для виконання вимог ст. 296 ЦПК України - **87**

Крім того, **20** звернень подані через інші органи:

- через Державну судову адміністрацію України – 2 звернення;

- через Раду суддів України – 1 звернення;

- через Адміністрацію Президента України – 2 звернення, в тому числі 1 подяка;

- через Генеральну прокуратуру України – 2 звернення;
- через Національний координаційний Комітет сприяння протидії корупції – 3 звернення ;
- депутатське звернення – 2;
- через Апарат Верховної Ради України - 5 звернень;
- через СІЗО – 2 звернення (клопотання);
- адвокатський запит – 1.

Що стосується запитів на доступ до публічної інформації, то у 2015 році надійшло 46 з них:

- 9 розглянуто відділом діловодства та обліку звернень громадян (канцелярія);
- 37 розглянуто відділом забезпечення діяльності судової палати у цивільних справах, оскільки запитувана інформація не відноситься жодним чином до публічної інформації, а по суті ці запити стосувались питань розгляду та руху судових справ.

У 2015 році, порівняно з 2014 роком у якому надійшло 122 звернення, спостерігається тенденція до збільшення кількості звернень до 55%.

У переважній більшості цих звернень ставилося питання про порушення суддями як місцевих судів так і апеляційного суду норм матеріального та процесуального права, невидачі копії рішень, вжиття заходів щодо суддів області на допущені ними порушення під час розгляду справ, тощо. Частина звернень містила прохання про надання інформації стосовно розгляду справи.

Так, громадянин Р., у своїй скарзі повідомив про бездіяльність у цивільній справі суддею Білоцерківського міськрайонного суду Голуб А.В., яка полягала у затримці відправлення справи до Апеляційного суду області.

Заявнику надано відповідь про призначення справи до розгляду у апеляційній інстанції.

Заявник К., просив звернути увагу на рішення та ухвали, ухвалені та постановлені Кагарлицьким районним судом, які носять корупційний, фальсифікований характер.

Заявнику заступником голови надано відповідь із роз'ясненням законодавства України, зокрема ст.ст. 94, 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якими передбачено, що дисциплінарне провадження щодо суддів місцевих та апеляційних судів здійснює Вища кваліфікаційна комісія суддів України, а щодо суддів вищих спеціалізованих судів та суддів Верховного Суду України - Вища рада юстиції. Крім того, ВККСУ розглядає в порядку дисциплінарного провадження звернення стосовно суддів місцевих та апеляційних судів з підстав, визначених статтею 92 цього Закону та приймає рішення за результатами дисциплінарного провадження і за наявності підстав застосовує дисциплінарне стягнення до суддів місцевих та апеляційних судів;

Заявницею Т., подано звернення стосовно істотного порушення суддею Ірпінського міського суду Оладько С.І. норм процесуального права щодо малолітньої дитини та просила врахувати вказану помилку до тем узагальнень судової практики апеляційного суду.

Заявниці надано відповідь про те, що у разі доведення обставин, викладених у зверненні, вони можуть бути враховані при написанні узагальнень.

Але, головною причиною, що зумовлює надходження скарг на дії суддів залишається незгода тієї чи іншої сторони з ухваленим судом рішенням або ж намагання шляхом написання скарг вплинути на хід судового розгляду чи змінити його результат, привернути увагу саме до своєї справи.

Наприклад, громадянин М., звернувся із заявою до голови Апеляційного суду Київської області про неодноразове відкладення розгляду справи Ірпінським міським судом на необґрунтовано значні терміни, а також прохав надати оцінку діям судді Кухленко Д.С. цього ж суду.

При наданні відповіді заявнику роз'яснено, що чинним законодавством України керівництво апеляційного суду Київської області, зокрема голова суду, не наділений повноваженнями притягувати суддів до дисциплінарної відповідальності, а органи, які здійснюють дисциплінарне провадження щодо суддів місцевих та апеляційних судів є Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Майже аналогічні скарги подавались й на інших суддів місцевих судів Київської області – через Адміністрацію Президента України стосовно незаконно прийнятого рішення та написання рішення суду «під копірку».

Автори звернень, суб'єктивно, не підтверджуючи свої доводи, звинувачують суддів в упередженості, злочинних діях та корупційних діяннях, просять вжити заходів для притягнення суддів та й працівників апарату Апеляційного суду Київської області до відповідальності.

Так, наприклад, заявниця Г., вважає, що при розгляді цивільної справи в апеляційному суді Київської області були порушені її права, при цьому, факти, викладені у зверненні нічим не підтвержені.

Заявниці роз'яснено положення статті 324 ЦПК України, якими передбачено оскарження рішення апеляційної інстанції до суду касаційної інстанції.

Начальником відділу ДВС Ірпінського МУЮ подано звернення про упередженість в діях судді Ірпінського міського суду Київської області Чернова Д.Є.

Заступником голови суду Яворським М.А. заявнику роз'яснено норми чинного законодавства України, зокрема ст. 92-95 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якою визначено порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо суддів місцевих та апеляційних судів Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

Громадянам неодноразово роз'яснювалось, що судді при здійсненні правосуддя незалежні та неупереджені, незалежність суддів є невід'ємною складовою їхнього статусу, а вплив на суддів у будь-який спосіб заборонено чинним законодавством.

Протягом 2015 року від громадян надходили заяви про можливість забезпечення справедливого розгляду цивільних справ, від народних депутатів Верховної Ради України про врахування позиції при розгляді цивільної справи, від Національного координаційного комітету сприяння протидії корупції із проханням гарантування законності у цивільній справі, забезпечення прийняття законного і справедливого рішення у справі, взяття під особистий контроль розгляд певної цивільної справи. Таким чином, заявники намагаються здійснювати вплив на розгляд конкретних справ.

Так, до Апеляційного суду Київської області надійшло звернення народного депутата Верховної Ради України Кужель О.В., яке містило прохання віднайти можливість врахувати її позицію при розгляді справи.

Громадянка Г., подала до апеляційного суду скаргу про взяття на особистий контроль розгляд апеляційної скарги на рішення Вишгородського районного суду.

Заявникам та народному депутату Верховної Ради України надано відповідь із роз'ясненням законодавства України, зокрема положень ст. 129 Конституції України, якою заборонений вплив на суддів у будь-який спосіб та положень ч.1 ст. 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» яким визначено незалежність суддів від будь-якого впливу, тиску або втручання і тягне за собою відповідальність, установлену законом. Також додатково надано інформацію про рух справи у Апеляційному суді Київської області

Передача повноважень по здійсненню дисциплінарних проваджень щодо суддів місцевих та апеляційних судів Вищої кваліфікаційній комісії суддів України, що запроваджена Законом України «Про судоустрій і статус суддів» частково зменшила кількість скарг про притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності.

Заявникам в обов'язковому порядку надавалися відповідні роз'яснення про здійснення дисциплінарного провадження Вищою кваліфікаційною комісією суддів України щодо суддів місцевих та апеляційних судів.

Однак, невдоволеність результатом розгляду справи та багато інших факторів як то: ухвалення завідомо незаконного, на думку заявників рішення, порушення строків видачі сторонам копій судових рішень та строків направлення справ з апеляційними скаргами на розгляд до апеляційного суду, повернення їх до судів першої інстанції, наслідком чого може бути порушення процесуальних прав сторони у справі й породжує зазначення авторами скарг вимоги про притягнення судді до дисциплінарної або й кримінальної відповідальності.

До того ж, аналізуючи звернення громадян, які надійшли у 2015 році зміст їх частково змінився. Наразі заявники «вимагають» або ж «зобов'язують» голову суду та його заступників вжити заходів щодо суддів місцевих судів, апеляційного суду шляхом скерування поданого ними звернення до правоохоронних органів.

Так, звернення громадянки С. містило вимогу про внесення головою суду Апеляційного суду Київської області до ЄРДР запису та проведення досудового розслідування щодо суддів Апеляційного суду Київської області.

Дана заява була скерована за належністю до Прокуратури Київської області для проведення відповідної перевірки та прийняття рішення, а заявниці заступником голови суду Яворським М.А. була надана роз'яснювальна відповідь про те, що голова апеляційного суду Київської області не наділений повноваженнями приймати, реєструвати та розглядати заяви та повідомлення про вчинення злочину.

Серед інших питань, з якими зверталися заявники у скаргах та заявах були, зокрема:

- поновлення строку на апеляційне оскарження;

- виправлення опіски у судових рішеннях;
- звільнення від сплати судового збору;
- повернення документів, які подані із апеляційною скаргою;
- видачі копії звіту про автоматизований розподіл судових справ, а також копій обліково-статистичних карток по справам;
- зміни підсудності у цивільних та кримінальних справах;
- забезпечення об'єктивного розгляду справи та взяття її під особистий контроль;
- неналежного виконання працівниками апарату суду своїх посадових обов'язків;

Разом з тим, розміщення інформаційного стенду у приміщенні Апеляційного суду Київської області про громадські приймальні, які надають громадянам безоплатну юридичну допомогу (консультації, написання позовних заяв) значно зменшило кількість звернень громадян стосовно питань роз'яснення законодавства (законодавчого характеру).

Звернення в основному розглядалися у термін не пізніше 15 днів, деякі, які потребували додаткового вивчення, у місячний строк, інші звернення розглянуто у межах 10-ти денного терміну.

Строки розгляду звернень та запитів, визначені Законами України «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про судоустрій і статус суддів» порушені не були.

Таке співвідношення строків розгляду звернень свідчить про оперативність їх розгляду, вирішення порушених у них питань, надання необхідних роз'яснень та інформації. Про об'єктивність розгляду звернень свідчить незначна кількість повторних звернень, від загальної кількості, які зумовлені, зокрема, неправильним розумінням наданих заявникам роз'яснень та непогодженням з результатами розгляду звернень.

Достатньої аргументації та підстав для проведення додаткових перевірок по таким зверненням встановлено не було. Як правило, повторні звернення надходять від одних і тих же громадян, які незважаючи на надані роз'яснення, продовжують наполягати на своїх доводах.

Так, громадянин Б., протягом 2015 року неодноразово звертався до Апеляційного суду Київської області із заявою стосовно повернення коштів за проведену експертизу.

Головою суду та заступником голови суду заявнику неодноразово та детально роз'яснювалось про розгляд цивільної справи Апеляційним судом Київської області і про відсутність у матеріалах справи квитанції на здійснення оплати експертизи.

Заявник не погоджувався із наданими відповідями та подавав повторні звернення з тих самих питань.

Головою суду та секретарем судової палати у цивільних справах автору звернення направлено відповідь із роз'ясненням, що листи заявника не містять ознак звернення громадян, а фактично є коментарем до відповіді на попередні звернення заявника.

На чисельність повторних звернень впливає й такий фактор, як юридична необізнаність громадян.

Наприклад, громадянкою М., подано чотири повторні звернення із проханням роз'яснення питання стосовно розгляду позовної заяви у Апеляційному суді Київської області.

Заявниці надано відповідь із роз'ясненням положення законодавства України, зокрема ч.2 ст. 109 та ч.1 ст. 110 ЦПК України, якими визначено порядок розгляду позовної заяви у суді за місцем знаходження відповідача або ж за місцем реєстрації заявниці.

Громадянкою Ж., тричі подано звернення про роз'яснення її прав, як ветерана праці.

Заявниці надано відповідь із роз'ясненням законодавства України, зокрема «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні». Крім того, повідомлено про рух справи у Апеляційному суді Київської області за заявою Ж.

У 2015 році до відділу також надходили дублетні звернення, зокрема скарга від громадянина Я. про встановлення місцезнаходження адміністративної справи та заява від цього ж заявника але вже через Раду суддів України та скарга юридичної особи «І.Х.» на бездіяльність працівників апарату апеляційного суду стосовно направлення справи до суду першої інстанції.

Доводи скарг на дії суддів та працівників апарату суду за результатами перевірки, своїх підтверджень, як правило, не знаходять та спростовуються матеріалами справи, довідками, поясненнями та іншими доказами, в результаті чого виявлялася абсолютна невідповідність доводів скарг дійсності.

Невдоволеність діями судового розпорядника, які виражались у витребуванні документів, що посвідчують особу при розгляді цивільної справи спонукало заявницю А., подати скаргу на дії судового розпорядника О.

Заявниці надано відповідь про законні дії судового розпорядника і роз'яснено положення статті 163 ЦПК України, якою передбачено встановлення осіб, які з'явилися у судові засідання, а також перевірку повноважень представників.

Разом з тим, маємо зауважити, що протягом 2015 року 12 скарг на недоліки у роботі Апеляційного суду Київської області знайшли своє підтвердження.

При виявленні недоліків у роботі працівників апарату суду, про які зазначають заявники у своїх скаргах, до останніх вживаються відповідні заходи дисциплінарного впливу або ж проводяться бесіди щодо недопущення подібного у майбутньому.

Так, до Апеляційного суду Київської області надійшла скарга Н., стосовно неякісного виконання своїх обов'язків помічником судді Б., яке полягало у несвоєчасному направленні ухвали суду заявниці.

Заявниці надано відповідь про проведену перевірку стосовно викладених фактів у скарзі та повідомлено про проведення бесіди із помічником судді Б., стосовно дотримання останнім своїх посадових обов'язків і наголошено про неухильне дотримання вимог ЦПК України та інших підзаконних актів.

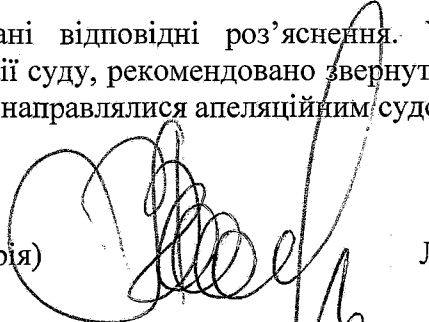
Представником КП ФМР Фастівська ЖЕК Д., до Апеляційного суду Київської області подано скаргу на неправомірні дії працівника цивільної канцелярії апеляційного суду Київської області.

За результатами розгляду встановлено, що консультантом Г., надана недостовірна інформація стосовно відсутності у Апеляційному суді Київської області технічної можливості прослуховування запису фіксування судового засідання технічними засобами.

По зазначеному факту із консультантом проведено бесіду з приводу дотримання ним своїх посадових обов'язків і наголошено про відповідальність за їх невиконання.

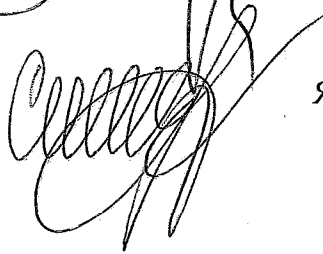
Усім заявникам були надані відповідні роз'яснення. У випадках виходу порушених питань за межі компетенції суду, рекомендовано звернутись до інших органів та установ. За необхідності звернення направлялися апеляційним судом за належністю.

Начальник відділу діловодства
та обліку звернень громадян (канцелярія)

Л.В. Саміленко

Заступник начальника відділу діловодства
та обліку звернень громадян (канцелярія)

Я.В. Сироежко